

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la admiterea recursului

în cauza civilă

Lutîca Aliona vs. Chirilov Serghei

(determinarea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei de întreținere)

împotriva încheierii din 9 septembrie 2025 a Curții de Apel Centru,

*(Dosarul nr. 2r-432/25
NR. PIGD 2-24074179-01-2r-19112025)*

Legalitatea restituirii cererii de apel pentru neexecutarea indicațiilor instanței, în condițiile unei examinări insuficiente a cererii de scutire de la plata taxei de stat și a taxei de timbru, formulate în temeiul art. 85 din Codul de procedură civilă.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, jud. I. Potînga,
Curtea de Apel Centru, jud. R. Pulbere, R. Pascari, C. Roșca,

17 decembrie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de avocatul Sergiu Balaban în numele și interesele lui Chirilov Serghei,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Gheorghe Stratulat,

Ion Munteanu, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 4 iulie 2024, Lutîca Aliona a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Chirilov Serghei cu privire la determinarea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere a copilului și compensarea cheltuielilor de judecată.

2. Prin hotărârea din 17 februarie 2025 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis integral cererea de chemare în judecată înaintată de Lutîca Aliona împotriva lui Chirilov Serghei, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Buiucani mun. Chișinău, cu privire la determinarea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere și compensarea cheltuielilor de judecată.

3. La 17 februarie 2025, avocatul Balaban Sergiu, în interesele lui Chirilov Serghei, a declarat apel împotriva hotărârii, solicitând casarea acesteia, rejudicarea cauzei și pronunțarea unei noi decizii prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă integral.

4. Prin încheierea din 20 mai 2025 a Curții de Apel Centru, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de avocatul Balaban Sergiu în interesele lui Chirilov Serghei și s-a acordat apelantului un termen de 10 zile calendaristice din momentul primirii copiei de pe încheierea în cauză pentru depunerea unei cereri suplimentare de apel, cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, prezentarea copiilor de pe cererea de apel suplimentară într-un număr egal cu numărul participanților la proces, precum și prezentarea originalului dovezii de achitare a taxei de stat în mărime totală de 1028,46 lei și a taxei de timbru în sumă de 200 lei. Totodată, i s-a explicat apelantului că în caz dacă nu va lichida neajunsurile indicate, cererea de apel va fi restituită, în corespundere cu prevederile art. 369 alin. (11) Cod de procedură civilă.

5. La 17 iulie 2025, avocatul Balaban Sergiu în interesele lui Chirilov Serghei a înregistrat cererea de apel motivată, totodată, formulând și cerere de scutire de la plata taxei de stat și de timbru a lui Chirilov Serghei.

6. Prin încheierea din 21 august 2025 Curții de Apel Centru, s-a respins cererea de scutire de la plata taxei de stat și de timbru la apelul declarat de avocatul Balaban Sergiu în interesele lui Chirilov Serghei, împotriva hotărârii din 17 februarie 2025 și s-a acordat apelantului un termen de 10 zile calendaristice din momentul primirii copiei de pe încheierea în cauză pentru prezentarea originalului dovezii de achitare a

taxei de stat în sumă de 1028,46 lei. Totodată, i s-a explicat apelantului Chirilov Serghei prin intermediul avocatului Balaban Serghei că în caz dacă nu va lichida neajunsurile indicate, cererea de apel va fi restituită, în corespundere cu prevederile art. 369 alin. (11) Cod de procedură civilă.

7. Ulterior, la 31 august 2025, avocatul Balaban Sergiu în interesele lui Chirilov Serghei, a depus cerere prin care a solicitat scutirea lui Chirilov Serghei de la plata taxei de stat și de timbru reiterând imposibilitatea achitării acestora.

8. Prin încheierea din 9 septembrie 2025 a Curții de Apel Centru, s-a restituit cererea de apel declarată de avocatul Balaban Sergiu în interesele lui Chirilov Serghei împotriva hotărârii Judecătoria Chișinău (sediul Centru) din 17 februarie 2025. S-a remis apelantului Chirilov Serghei prin intermediul avocatului Balaban Serghei cererea de apel cu toate documentele anexate.

9. La 11 noiembrie 2025, avocatul Balaban Sergiu în interesele lui Chirilov Serghei, a declarat recurs împotriva încheierii din 9 septembrie 2025 a Curții de Apel Centru, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierilor din 20 mai 2025, 21 august 2025 și din 9 septembrie 2025 și trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

ARGUMENTELE RECURSULUI

10. În motivarea recursului, avocatul Balaban Sergiu a indicat că încheierea instanței de apel este eronată, fiind emisă în baza unor argumente declarative, fără o examinare justă a cauzei.

11. Recurentul a menționat că instanța de fond a examinat acțiunea numai în prezența reclamantei și în lipsa pârâtului, fără a realiza procedurile legale de căutare, fapt ce ar constitui o încălcare a dreptului la un proces echitabil al lui Chirilov Serghei.

12. Totodată, s-a invocat că instanța de apel trebuia să aplice art. 85 CPC referitor la scutirea de taxă de stat și de timbru, având în vedere că avocatul acordă asistență garantată de stat și că locul aflării lui Chirilov Serghei nu este cunoscut, astfel încât instanța urma să adopte o decizie privind scutirea de la plata taxelor.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

13. Art. 425 din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

14. Art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată;”

15. Art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat și/sau a taxei de timbru în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.”

16. Art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat și/sau a taxei de timbru, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.”

17. Art. 369 alin. (1) lit. a), alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă: a) apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1). Încheierea judecătorească de restituire a cererii de apel poate fi atacată cu recurs.”

18. Art. 85 alin. (1), (4) din Codul de procedură civilă:

„Scutirile de taxa de stat și/sau de taxa de timbru sunt prevăzute de pct.1 din anexa nr.2 la Legea taxei de stat nr.213/2023 și se aplică în modul prevăzut de alin.(4) din prezentul articol.

În funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat ori a unei părți a acesteia și/sau de plata taxei de timbru, atât în primă instanță, cât și în cazul exercitării căilor de atac.”

19. Art. 108 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă:

„Dacă locul de aflare a pârâtului nu este cunoscut și reclamantul dă asigurări că, deși a făcut tot posibilul, nu a reușit să afle domiciliul acestuia, președintele instanței dispune citarea acestuia prin publicitate. Publicarea în presă se consideră citare legală.

Citația se publică într-un ziar republican sau local mai răspândit în cazul în care instanța consideră că o astfel de măsură este necesară.”

20. Art. 77 lit. a) din Codul de procedură civilă:

„Instanța judecătorească solicită oficiului teritorial al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat desemnarea unui avocat pentru parte sau intervenient: a) dacă domiciliul pârâtului nu este cunoscut;”

MOTIVAREA INSTANȚEI

21. Cu referire la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată menționează că încheierea din 9 septembrie 2025 a Curții de Apel Centru a fost comunicată avocatului Balaban Sergiu prin poșta electronică, la 10 noiembrie 2025

(f.d.85), iar recursul a fost depus la 11 noiembrie 2025, în termenul de 15 zile prevăzut de art. 425 din Codul procedură civilă.

22. Examinând recursul declarat, Completul de judecată constată că acesta este întemeiat, în limitele ce urmează a fi expuse, și urmează a fi admis, cu casarea încheierii contestate și trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, din următoarele considerente.

23. Din materialele dosarului rezultă că pârâtul-apelant Chirilov Serghei a fost reprezentat de avocat din oficiu, ca urmare a necunoașterii locului aflării acestuia, fiind citat inclusiv prin publicitate, în condițiile art. 108 din Codul de procedură civilă.

24. Totodată, în actele dosarului nu se regăsește decizia expresă prin care instanța a dispus acordarea asistenței juridice garantate de stat, precum și temeiul concret al acestei măsuri, respectiv dacă aceasta a fost acordată exclusiv pentru asigurarea dreptului la apărare în lipsa părții sau în considerarea situației materiale a acesteia.

25. Potrivit art. 77 lit. a) din Codul de procedură civilă, desemnarea avocatului din oficiu este determinată de necunoașterea domiciliului pârâtului și are un caracter procedural, fără a implica, prin ea însăși, o apreciere asupra situației materiale a acestuia.

26. În aceste circumstanțe, Completul de judecată reține că existența asistenței juridice garantate de stat nu determină automat scutirea de la plata taxei de stat și a taxei de timbru, însă temeiul acordării acesteia este relevant pentru examinarea cererii de scutire formulate în temeiul art. 85 din Codul de procedură civilă.

27. Or, cererile de scutire de la plata taxelor judiciare presupun verificarea situației materiale concrete a părții, iar această verificare nu poate fi efectuată în mod efectiv în lipsa clarificării temeiului concret al acordării asistenței juridice garantate de stat și a elementelor relevante pentru aplicarea art. 85 din Codul de procedură civilă.

28. În speță, instanța de apel a respins cererea de scutire fără a clarifica temeiul concret al acordării asistenței juridice garantate de stat și fără a verifica, în mod corespunzător, dacă sunt întrunite condițiile pentru scutirea de la plata taxelor judiciare, în raport cu imposibilitatea reală de achitare invocată.

29. Suplimentar, Completul de judecată constată că instanța de apel nu s-a expus în niciun mod asupra cererii ulterioare de scutire de la plata taxei de stat și a taxei de timbru, depuse la 31 august 2025, prin care apelantul a reiterat imposibilitatea achitării acestora. Lipsa oricărei examinări și motivări a acestei cereri constituie o omisiune distinctă, relevantă pentru legalitatea încheierii de restituire a cererii de apel.

30. Or, potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului, dreptul de acces la o instanță, ca element al art. 6 §1 din Convenție, presupune nu doar posibilitatea formală de a sesiza instanța, ci și obligația acesteia de a examina în mod efectiv și motivat cererile esențiale formulate de parte, în special atunci când

acestea privesc impedimente de natură financiară care pot conduce la pierderea unei căi de atac.

31. În aceste condiții, Completul de judecată apreciază că instanța de apel nu a examinat în mod suficient circumstanțele relevante pentru soluționarea cererii de scutire de la plata taxelor judiciare, omisiune care prezintă relevanță în contextul în care încheierea de restituire a cererii de apel se întemeiază pe menținerea obligației de achitare a taxelor judiciare.

32. Prin urmare, pentru a asigura respectarea dreptului de acces efectiv la justiție și a principiului proporționalității sancțiunilor procedurale, se impune casarea încheierii contestate și trimiterea cauzei spre rejudecare instanței de apel, în vederea clarificării temeiului acordării asistenței juridice garantate de stat, examinării motivate a cererii de scutire de la plata taxei de stat și a taxei de timbru și, după caz, acordării unui nou termen procedural corespunzător.

33. Examinarea celorlalte argumente invocate în recurs devine lipsită de relevanță în contextul soluției adoptate.

34. În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 alin. (1) din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite recursul depus de avocatul Balaban Sergiu în interesele lui Chirilov Serghei.

Casează încheierea din 9 septembrie 2025 a Curții de Apel Centru, emisă în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Lutîca Aliona împotriva lui Chirilov Serghei cu privire la determinarea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere a copilului și compensarea cheltuielilor de judecată.

Restituie cauza la Curtea de Apel Centru, în același complet de judecată, la stadiul primirii cererii de apel.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Gheorghe Stratulat

Ion Munteanu